EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 16.10.1996
KOM(96) 499 lopull.

96/0249 (CNS)
96/0250 (CNS)

Tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja

Euroopan rahapoliittiselle instituutille

Sekundaarilainsäädäntö

euron käyttöön ottamista varten sekä

eräitä euron käyttöönottoon liittyviä säännöksiä

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS (EY)

eräistä euron käyttöönottoon liittyvistä säännöksistä

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS (EY)

euron käyttöön ottamisesta

(Komission esittämät)

Sekundaarilainsäädäntö

euron käyttöön ottamista varten sekä

eräitä euron käyttöönottoon liittyviä säännöksiä

(Tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja
Euroopan rahapoliittiselle instituutille)

Madridissa joulukuussa 1995 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi yhteisen rahan käyttöönottoa koskevan skenaarion ja esitti neuvoston asetuksen muodossa toteutettavan euron käytön oikeudellisen perustan teknisen valmistelutyön loppuun saattamista vuoden 1996 loppuun mennessä. Tämän vuoksi komissio esittää nyt kaksi ehdotusluonnosta neuvoston asetuksiksi. Liitteenä olevat asetusluonnokset on laadittu noudattaen viiteskenaarion 9 kohdassa esitettyjä kyseisen perustan periaatteita.

Oikeudellinen perusta on määritelty yksityissektorin edustajien kanssa käytyjen tiiviitten neuvottelujen jälkeen. Sitä laadittaessa on saatu arvokasta apua Euroopan rahapoliittiselta instituutilta.

Komission yksikköjen järjestämissä neuvotteluissa on käynyt selväksi, että yhteisen rahaan siirtymisen konkreettiset valmistelut sekä yksityisellä että julkisella sektorilla edellyttävät euron oikeudellisen perustan selkeyttämistä hyvissä ajoin ennen talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkua. Varsinkin sopimussuhteiden jatkuvuutta ja pyöristystä koskevien säännösten osalta on oikeusvarmuus, joka takaa riittävän valmisteluajan, saavutettavissa vain, jos kyseiset säännökset hyväksytään ja saatetaan voimaan hyvissä ajoin ennen kolmannen vaiheen alkua.

Perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen mukaan on mahdollista toteuttaa muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa yhteinen raha nopeasti käyttöön. Tähän oikeudelliseen perustaan on mahdollista vedota vasta alkuvuodesta 1998, kun on päätetty 109 j artiklan 4 kohdan mukaan, mitkä jäsenvaltiot täyttävät yhteisen rahan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset. Sen vuoksi komissio ehdottaa Dublinissa syyskuussa 1996 kokoontuneen epävirallisen ECOFIN-neuvoston tekemän sopimuksen mukaisesti, että sellaisten säännösten perustana, joiden osalta oikeusvarmuuden aikaansaaminen on erityisen kiireellistä, käytetään perustamissopimuksen 235 artiklaa ja muut oikeudelliseen perustaan kuuluvat säännökset hyväksytään perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan perusteella.

Komissio ehdottaa, että kahdelle asetusluonnokselle pyritään saamaan poliittista kannatusta Eurooppa-neuvoston kokouksessa Dublinissa joulukuussa 1996.

Tähän tiedonantoon on liitetty seuraavat ehdotusluonnokset:

- Neuvoston asetus euron käyttöön ottamisesta (perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohta). Tavoitteena on määritellä rahalainsäädäntöä koskevat säännökset niille jäsenvaltioille, joita ei koske poikkeus. Asetuksen on määrä tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999. Siinä säädetään kansallisten rahayksikköjen korvaamisesta eurolla Viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2001 päättyvän siirtymäkauden aikana osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliset rahayksiköt määritellään uudelleen euron alayksiköiksi. Tänä aikana euroyksikkö ja kansalliset rahayksiköt ovat oikeudellisesti vastaavia. Asetusluonnokseen sisältyy säännöksiä, jotka koskevat kansallisen rahayksikön käyttöä ja euron käyttöä omana yksikkönään. Siinä säädetään myös euromääräisistä seteleistä ja metallirahoista, jotka lasketaan liikkeeseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2001.

  Perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan mukaan on kuultava Euroopan keskuspankkia, mutta sen asemesta voidaan kuulla Euroopan rahapoliittista instituuttia 109 f artiklan 8 kohdan mukaisesti. Euroopan parlamentin kuulemista ei virallisesti edellytetä, mutta se on erittäin suotavaa.

- Neuvoston asetus eräistä euron käyttöönottoon liittyvistä säännöksistä (perustamissopimuksen 235 artikla). Tähän asetukseen on tarkoitus sisällyttää ne euron käyttöönottoon liittyvät säännökset, joiden osalta oikeusvarmuuden aikaansaaminen on erityisen kiireellistä. Asetusluonnoksessa vahvistetaan, että euron käyttöön ottaminen ei vaikuta sopimusten tai muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuteen. Lisäksi vahvistetaan, että yhtä ecua, joka on valuuttaosuuksista koostuva korivaluutta, vastaa yksi euro 1 päivästä tammikuuta 1999. Lopuksi luonnoksessa säädetään, kuinka tarkasti muuntokurssit määritetään 1 päivänä tammikuuta 1999; siinä vahvistetaan myös euron ja kansallisten rahayksikköjen muuntamista koskevat pyöristyssäännöt.

  Euroopan parlamenttia on kuultava perustamissopimuksen 235 artiklan mukaisesti. Euroopan rahapoliittista instituuttia on kuultava perustamissopimuksen 109 f artiklan 6 kohdan mukaisesti.

PERUSTELUT

1. JOHDANTO - YLEISIÄ NÄKÖKOHTIA

Ehdotusten päätavoitteet

EMUn valmistelujen keskittyessä käytännön kysymyksiin talouden toimijat ovat enenevässä määrin vaatineet euron käyttöä koskevan täydellisen oikeusvarmuuden vahvistamista hyvissä ajoin ennen EMUn kolmannen vaiheen alkua.

Madridissa joulukuussa 1995 kokoontunut Eurooppa-neuvosto tunnusti oikeusvarmuutta koskevan tarpeen hyväksymällä yhteisen rahan käyttöönottoa koskevan skenaarion. Se päätti, että neuvoston asetus, jonka tekninen valmistelutyö saatetaan päätökseen vuoden 1996 loppuun mennessä, tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999, ja siinä säädetään euron käytön oikeudellisesta perustasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti myös sopimussuhteiden jatkuvuuden periaatteen sekä ecu-koriviittausten muuntamisen viittauksiksi euroon yhden suhteessa yhteen.

Komissio vastaa oikeusvarmuutta koskevaan tarpeeseen ehdottamalla tässä tekstissä esitettyjä säännöksiä, joiden on tarkoitus muodostaa euron käytön oikeudellinen perusta.

Säännökset sisältyvät kahteen erilliseen asetusluonnokseen seuraavasta syystä:

Perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannessa virkkeessä määrätään siitä, kuinka toteutetaan muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa yhteinen raha nopeasti käyttöön. Tätä artiklaa voidaan kuitenkin käyttää oikeudellisena perustana vasta alkuvuodesta 1998, kun on päätetty 109 j artiklan 4 kohdan mukaan, mitkä jäsenvaltiot täyttävät yhteisen rahan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset. Sen vuoksi oikeusvarmuutta kiireellisesti tarvitsevien ja siksi lähitulevaisuudessa hyväksyttävien säännösten perustana käytetään perustamissopimuksen 235 artiklaa. Muut osallistuvien jäsenvaltioiden rahalainsäädännön määrittelemistä koskevat säännökset perustuvat perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohtaan. Komissio tekee nämä ehdotukset jo tässä vaiheessa mahdollistaakseen poliittisen yhteisymmärryksen, jotta niiden hyväksyminen vuonna 1998 on pelkkä muodollisuus.

Seuraavassa esitetään tavoitteet, joita on eräitä euron käyttöönottoon liittyviä säännöksiä koskevan neuvoston asetuksen luonnoksessa:

- vahvistaa, että 1 päivästä tammikuuta 1999 sopimuksissa ja muissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvät viittaukset ecuun korvataan viittauksilla euroon siten, että yksi ecu vastaa yhtä euroa,

- vahvistaa kansallisen rahayksikön ja ecun määräisten ja 1 päivän tammikuuta 1999 jälkeen voimassa olevien sopimussuhteiden jatkuvuus,

- määrätä tarkkuus, jolla muuntokurssit kiinnitetään peruuttamattomasti 1 päivänä tammikuuta 1999, ja

- vahvistaa pyöristyssäännöt.

Lisäksi tällä asetusluonnoksella otetaan käyttöön euro-nimitys EY:n lainsäädännössä. Johdanto-osan kappaleisiin sisältyy viittaus Eurooppa-neuvoston tekemään nimitystä koskevaan päätökseen.

Asetusluonnoksen merkittäviä seurauksia ovat muun muassa:

- markkinoiden vakuuttaminen siitä, että euron käyttöönotto ei vaikuta sopimuksiin,

- kori-ecun määräisiin sopimuksiin perustuvien oikeuksien ja velvollisuuksien vahvistaminen, ja

- euroon siirtymisen teknisten valmistelujen helpottaminen erityisesti tietotekniikan alalla.

Euron käyttöön ottamista koskevan asetusluonnoksen ensisijaiset tavoitteet ovat seuraavat:

- päättää euroon siirtymisen loppuun saattamisen aikataulu,

- korvata kansalliset rahayksiköt eurolla 1 päivästä tammikuuta 1999,

- vahvistaa oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoinen vastaavuus euron ja kansallisten rahayksikköjen välillä sinä aikana, jolloin euromääräisiä seteleitä ja metallirahoja ei ole vielä laskettu liikkeeseen,

- varmistaa, että tämän siirtymäkauden aikana talouden toimijat voivat käyttää euroa vapaasti, mutta heillä ei kuitenkaan ole velvollisuutta tehdä niin, ja

- vahvistaa setelien ja metallirahojen kiertoa ja suojaa koskevat säännöt.

Lisäksi tämä asetusluonnos lisää talouden toimijoiden varmuutta:

- siirtymisen loppuun saattamisen aikataulusta,

- euron käyttömahdollisuuksista siirtymäkautena omana rahayksikkönä ja kansallisena rahayksikkönä ilmaistuna, ja

- kansallisten setelien ja metallirahojen vaihtamisesta euromääräisiin seteleihin ja kolikoihin siirtymäkauden päättyessä.

2. HUOMAUTUKSIA ERÄITÄ EURON KÄYTTÖÖNOTTOON LIITTYVIÄ SÄÄNNÖKSIÄ KOSKEVAN NEUVOSTON ASETUKSEN ARTIKLOISTA

1 artikla

Tässä artiklassa määritellään useita tässä asetusluonnoksessa käytettyjä termejä.

Termi 'oikeudelliset asiakirjat' käsittää kaikki asiakirjat, joilla on oikeudellista merkitystä ja joissa viitataan valuuttoihin, rahayksikköihin tai rahayksikköjen määriin. Lisäksi siihen kuuluvat nimenomaisesti muut maksuvälineet kuin setelit ja metallirahat, esimerkiksi sekit.

Termi 'kansalliset rahayksiköt' määrittelee siirtymäkauden aikana edelleen käytettävät rahayksiköt niissä jäsenvaltioissa, joita ei koske poikkeus.

Muuntokurssit voidaan kiinnittää vasta 1 päivänä tammikuuta 1999 perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti (katso 4 artikla).

2 artikla

Tämä artikla on luonteeltaan toteava. Siinä vahvistetaan, että perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitetut ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94 määritellyt viittaukset ecuun valuuttaosuuksista koostuvana korina korvataan viittauksina euroon yhden suhteessa yhteen.

Tätä määritelmää käytetään yksiselitteisesti EY:n lainsäädännössä. Käytettäessä ecua yksityisoikeuden alalla oletetaan, että sopimuksissa, joissa käytetään ecua määrittelemättä sitä selkeästi, viitataan EY:n oikeudessa määriteltyyn ecuun. Voidaan hyvinkin olettaa, että useimmissa tapauksissa ecumääräisten sopimusten sopimuspuolten aikomuksena oli viitata viralliseen ecuun, vaikka tämä ei aina selkeästi näykään yksittäisten sopimusten sanamuodossa. Tämä oletus vastaa kantaa, joka on esitetty komission suosituksessa 94/284/EY ecun ja ecumääräisten sopimusten oikeudellisesta kohtelusta yhteisen rahan käyttöönoton osalta. Kyseinen oletus noudattaa täysin sopimusvapauden periaatetta, koska se antaa sopimuspuolille mahdollisuuden sopia muusta, jolloin oletus "kumoutuu".

Tässä artiklassa käytetään yhteisestä rahasta nimitystä "euro". Johdanto-osan kappaleisiin sisältyy viittaus Madridin Eurooppa-neuvoston tekemään nimitystä koskevaan päätökseen.

Neuvoston asetus (EY) N:o 3320/94 kumotaan 2 kohdassa. Kyseisen asetuksen voimassaolo olisi joka tapauksessa päättynyt kolmannen vaiheen alkaessa perustamissopimuksen määräysten ja erityisesti 109 g artiklan ja 109 l artiklan 4 kohdan vuoksi.

3 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan oikeudellisten asiakirjojen, erityisesti sopimusten, jatkuvuus. Se on luonteeltaan ainoastaan toteava. Koska EMUa ei voida pitää odottamattomana tapahtumana eikä vakavana häiriötilana, euron käyttöön ottaminen ei oikeuta vetoamaan vapauttavaan esteeseen (principle of frustration), liiketoiminnan perustan menettämiseen (Wegfall der Geschäftsgrundlage), ennalta-arvaamattomiin olosuhteisiin (théorie de

l'imprévision) tai muihin periaatteisiin, joilla on samanlaisia vaikutuksia. Jo Madridin Eurooppa-neuvosto korosti jatkuvuusperiaatetta siirtymäskenaarion yhteydessä.

'Oikeudellisen asiakirjan ehtoihin' sisältyvät erityisesti rahoitussopimusten korot mutta myös kaikki muut ehdot.

Säännöstä sovelletaan osallistuvien jäsenvaltioiden rahan ja ecun määräisiin sopimuksiin riippumatta siitä, onko ne tehty järjestelmään osallistuvien vai sen ulkopuolella olevien jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti.

Artiklassa viitataan "euron käyttöön ottamiseen"; tätä termiä on käytetty perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdassa ja se on laajempi kuin "korvaaminen". Termiin sisältyy ecu-viittausten korvaaminen viittauksilla euroon tämän asetuksen 2 artiklan mukaisesti.

Viimeisessä virkkeessä vahvistetaan, että yleisesti hyväksytty sopimusvapauden periaate pysyy voimassa.

4 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan muuntokursseja koskevat säännöt. Kurssit voidaan 109 l artiklan 4 kohdan mukaan kiinnittää vasta 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ensimmäisessä kohdassa vahvistetaan kiinnitettävät kurssit ja merkitsevien numeroiden määrä; jälkimmäinen ilmaisu tarkoittaa, että vasemmalta lukien ja alkaen ensimmäisestä numerosta, joka on muu kuin nolla, kurssissa on kuusi numeroa (tätä ei tule sekoittaa desimaalien määrään). Neuvosto sitoutuu kiinnittämään kurssit edellä kuvattua tarkkuutta noudattaen. Kuuden merkitsevän numeron valinta vastaa Euroopan valuuttajärjestelmän (EMS) standardeja.

Muuntamisen yhteydessä mahdollisten epätarkkuuksien välttämiseksi ainoastaan euron ja kansallisten rahayksikköjen välinen muuntokurssi kiinnitetään peruuttamattomasti. Kansallisten rahayksikköjen väliset kahdenväliset kurssit johdetaan kyseisistä muuntokursseista.

Artiklan 2 kohdassa säädetään, että talouden toimijat eivät saa muuntaessaan pyöristää muuntokursseja.

Artiklan 3 kohdassa kielletään käänteisten kurssien käyttö, koska se edellyttäisi kurssien pyöristämistä ja voisi johtaa huomattaviin epätarkkuuksiin pyöristämisen kerrannaisvaikutusten vuoksi erityisesti, jos on kyse suurista valuuttamääristä.

Artiklan 4 kohdassa säädetään kansallisten rahayksikköjen muuntamista koskevasta sitovasta laskumenetelmästä, koska kahdenvälisiä kursseja ei 1 artiklan 'muuntokurssien' määritelmän mukaisesti määritellä suoraan.

5 artikla

Tässä artiklassa määritellään useita euron ja kansallisten rahayksikköjen välistä sekä kansallisten rahayksikköjen välistä rahamäärien muuntamista koskevia pyöristyssääntöjä. Euromääräiset rahamäärät pyöristetään aina lähimpään senttiin. Kansallisen rahayksikön määräiset rahamäärät pyöristetään lähimpään alayksikköön tai kansallisen rahayksikön lähimpään yksikköön. Tällöin noudatetaan kansallisia käytäntöjä. Tällaisen joustavuuden ansiosta on mahdollista jatkaa joissakin maissa vallitsevaa käytäntöä, jonka mukaan rahamäärät pyöristetään muuhun kuin artiklassa tarkoitettuun yksikköön (esimerkiksi rahayksikön kerrannaiseen).

6 artikla

Tässä artiklassa säädetään asetuksen voimaantulosta. Asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Sen sijaan 2 artikla tulee voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 1999.

3. HUOMAUTUKSIA EURON KÄYTTÖÖN OTTAMISTA KOSKEVAN NEUVOSTON ASETUKSEN ARTIKLOISTA

1 artikla

Ensimmäisessä artiklassa määritellään termit 'osallistuvat jäsenvaltiot', 'oikeudelliset asiakirjat', 'muuntokurssit', 'euroyksikkö', 'kansalliset rahayksiköt', 'siirtymäkausi' ja 'järjestäytyneet markkinat'.

Termiä 'osallistuvat jäsenvaltiot' käytetään kuvailemaan niitä jäsenvaltioita, joita ei koske poikkeus. Vaikka lähtökohtana on, että periaatteessa kaikki EU:n jäsenvaltiot osallistuvat EMUn kolmanteen vaiheeseen vaikkakin noudattaen erilaisia sääntöjä, termiä 'osallistuvat jäsenvaltiot' käytetään asetusluonnoksen luettavuuden parantamiseksi. Osallistuvien jäsenvaltioiden luetteleminen helpottaa *lex monetaen* tunnustamista kolmansissa maissa.

Termi 'oikeudelliset asiakirjat' käsittää kaikki asiakirjat, joilla on oikeudellista merkitystä ja joissa viitataan valuuttoihin, rahayksikköihin tai rahayksikköjen määriin. Siihen sisältyvät erityisesti kaikenlaiset sopimukset, sekä kirjalliset että suulliset, hiljaisesti hyväksytyt ja muut konkludenttiset sopimukset.

Perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti muuntokurssit voidaan vahvistaa vasta 1 päivänä tammikuuta 1999. Muuntokurssien vahvistamista koskevista säännöistä säädetään eräitä euron käyttöönottoon liittyviä säännöksiä koskevassa neuvoston asetuksessa [...]. Pyöristysongelmien välttämiseksi määritellään vain muuntokurssit, jotka ilmaisevat yhden euron kunkin jäsenvaltion kansallisena rahayksikkönä. Kahdenväliset kurssit johdetaan euron kursseista; mainitussa neuvoston asetuksessa määritetään tähän tarkoitettu sitova laskumenetelmä. Käänteisiä kursseja, jotka ilmaisevat yhden kansallisen rahayksikön määrän euroyksikkönä, ei määritellä.

Siirtymäkauden aikana käytössä on useita euron yksikköjä osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttana: 'euroyksikkö' ja 'kansallisia rahayksikköjä'. Termiä 'euroyksikkö' käytetään erottamaan euroyksikköinä ilmoitetut euron desimaali-ilmaukset euron ei-desimaalisista, kansallisen valuutan määräisistä ilmauksista. 'Kansallisilla rahayksiköillä' viitataan osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttoihin, jotka olivat itsenäisiä valuuttoja ennen kuin ne korvattiin eurolla.

Siirtymäkauden päättymisen ajankohta päätetään myöhemmin.

'Järjestäytyneiden markkinoiden' määritelmä viittaa sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla annettuun direktiiviin 93/22/ETY. Siihen sisältyvät säännöllistä vaihtokauppaa, arvopaperien maksua ja toimitusta, yhteissijoituspalveluyritysten osuuksia, rahamarkkinavälineitä, rahoitusfutuurisopimuksia, termiini- ja vaihtosopimuksia sekä rahoitus- ja maksuvälineoptioita koskevat markkinat.

2 artikla

Ensimmäisen virkkeen perusteella, yhdessä 17 artiklan kanssa, euro otetaan käyttöön osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksikkönä 1 päivänä tammikuuta 1999. Viittauksella jäsenvaltioihin (eikä rahaliittoon) ilmaistaan selkeästi, että euro on kunkin jäsenvaltion rahayksikkö. Tämän ansiosta voitaneen välttää sopimussuhteiden jatkuvuuteen liittyvät epäselvyydet erityisesti kansainvälisellä tasolla.

Artiklassa erotetaan toisistaan valuutan nimi (euro) ja laskentayksikkö (yksi euro), jossa kaikki valuuttamäärät ilmoitetaan. Veronassa syyskuussa 1996 kokoontuneen epävirallisen ECOFIN-neuvoston tekemän sopimuksen mukaisesti euro jakautuu sataan senttiin. Kuten johdanto-osan kappaleissa selitetään, sentti-nimityksen määritelmällä ei haluta estää nimityksen yleisessä kielenkäytössä esiintyvien muotojen käyttöä, sanotun kuitenkaan asettamatta kyseenalaiseksi periaatetta, jonka mukaan yhteisen rahan ja sen alayksikköjen nimestä voidaan päättää ainoastaan yhteisön tasolla.

3 artikla

Tässä artiklassa säädetään aikaisempien kansallisten rahayksikköjen korvaamisesta eurolla tietyn muuntokurssin mukaisesti, mikä luo "uusiutuvan yhteyden" jokaisen aikaisemman valuutan ja uuden valuutan välille. Näin ollen siinä varmistetaan sopimusten ja muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuus nominalismin periaatteen mukaisesti. Osallistuvien jäsenvaltioiden aikaisemmat kansalliset rahayksiköt korvataan 1 päivänä tammikuuta 1999. Kansallisten rahayksikköjen asemaa ja käyttöä koskevat siirtymämääräykset eivät vaikuta korvaamiseen oikeudellisessa mielessä.

4 artikla

Tässä artiklassa määritetään EKPJ:n laskentayksikkö, jota ei ole mainittu täsmällisesti perustamissopimuksessa eikä EKPJ:n pöytäkirjassa.

On syytä todeta, että tässä säädöksessä, joka tulee voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 1999, ei määritellä laskentayksikköä EKP:n perustamisen ja kolmannen vaiheen alkamisen väliseksi ajaksi. Jos päätetään käyttää kori-ecua, joka on Euroopan rahapoliittisen instituutin laskentayksikkö, tällä asetusluonnoksella varmistettaisiin, että euro on laskentayksikkö 1 päivästä tammikuuta 1999; siinä tapauksessa tämä artikla olisi luonteeltaan toteava.

5 artikla

5 artiklassa rajoitetaan 6, 7, 8 ja 9 artiklan soveltaminen siirtymäkauteen.

6 artikla

6 artiklassa esitetään 1 artiklassa määritelty kansallisen rahayksikön käsite. Käyttämällä 1 kohdan ensimmäistä virkettä otetaan tilapäisesti käyttöön yhteisen rahayksikön, euron, muut jakotavat (2 artiklassa säädetyn pysyvän jakotavan lisäksi). Tällä lauseella EY:n lainsäätäjä käyttää toimivaltaansa esittäen haluamansa määrän erilaisia yhteisen rahan jakotapoja, minkä tahansa yhteisen rahayksikön murto-osan osalta ja minkä tahansa nimen avulla.

Tällöin voidaan käyttää muuntokertoimia, jotka ovat pienempiä kuin yksi. Kansalliset alajaottelut ovat edelleen voimassa.

Artiklan ansiosta on mahdollista käyttää yhteistä rahaa paitsi sen omalla nimellä, myös aikaisempien kansallisten rahayksikköjen muodossa ja niiden yksikköinä; kansallisista rahayksiköistä tulee euron ilmentymiä.

Kolmannessa virkkeessä varmistetaan, että tämän asetuksen kanssa sopusoinnussa olevaa kansallista rahalainsäädäntöä sovelletaan edelleen siirtymäkauden aikana. Tämä koskee lähinnä seteleihin ja metallirahoihin liittyviä säännöksiä.

2 kohdassa ilmaistaan selkeästi, että ei ole oikeudellisesti merkityksellistä, viitataanko oikeudellisessa asiakirjassa kansalliseen rahayksikköön vai euroyksikköön. Tämän säännöksen mukaisesti euroyksikön ja kansallisen rahayksikön määräiset sopimukset ovat yhtä päteviä.

Edellä mainittu koskee myös lainsäädäntöä ja muita oikeudellisia asiakirjoja.

7 artikla

Tämä artikla koskee yksinomaan ennen 1 päivää tammikuuta 1999 tehtyjä oikeudellisia asiakirjoja. Ilman tällaista säännöstä olisi epäselvää, olisiko esimerkiksi 31 päivänä joulukuuta 1998 tehtyä kansallisen rahayksikön määräistä vaadetta pidettävä 1 päivänä tammikuuta 1999 euroyksikköinä ilmaistuna euromääräisenä vaateena vai kyseisessä kansallisena rahayksikkönä ilmaistuna euromääräisenä vaateena.

Tämän artiklan mukaan esimerkiksi 100 Ranskan frangin maksamiseen velvoittava sopimus velvoittaa 1 päivästä tammikuuta 1999 samansuuruisen euromäärän maksamiseen (tämä johtuu 3 artiklasta), mutta ilmaistuna 100 Ranskan frangina, joka on euron alayksikkö. Vasta siirtymäkauden jälkeen oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin rahayksikköihin pidetään 14 artiklan mukaisesti viittauksina euroyksikköön (ja siten velvoitteina, jotka on toteutettava euroyksikössä).

Artiklassa säilytetään ennallaan nykyiset yksikköarvot; sopimuspuolia ei estetä sopimasta yksikköarvon muuttamisesta eikä lainsäätäjää muuttamasta laissa esiintyvää valuutan yksikköarvoa. Sillä ei myöskään pysäytetä yleistä lakien säätämistä.

8 artikla

Tässä artiklassa luodaan pakottamattomuusperiaatteen ja kieltämättömyysperiaatteen välinen tasapaino Madridin Eurooppa-neuvoston päättämän viiteskenaarion mukaisesti. Ensimmäisessä kohdassa säädetään, että oikeudellisen asiakirjan yksikköarvo - joko euroyksikkö tai kansallinen rahayksikkö - pidetään ennallaan. Siinä varmistetaan, että asiaa koskevassa oikeudellisessa asiakirjassa (esimerkiksi sopimus tai laki) määrättyä rahayksikköä käytetään kaikkien kyseisen oikeudellisen asiakirjan mukaisesti suoritettavien toimien (tiliotteet, laskut, maksusuoritukset jne.) yhteydessä. Sen vuoksi, huolimatta seuraavien kohtien säännöksistä, talouden toimijoiden tarvitsee käyttää vain sovittua yksikköä, joko euroa tai kansallista rahayksikköä.

Samalla tavoin 1 kohdassa varmistetaan, että yhden yksikön käyttöä - esimerkiksi kirjanpidon julkaisemista - koskevia lakeja sovelletaan niissä mainitun yksikköarvon mukaisesti.

1 kohdassa ei tietenkään estetä velallista tapauksissa, joissa ei nimenomaisesti ole sovittu maksun suorittamisesta muuna kuin käteisenä, suorittamasta euroyksikön määräistä velkaa maksamalla suorituspaikassa laillisena maksuvälineenä hyväksyttynä kansallisen rahayksikön määräisinä seteleinä tai metallirahoina.

Osapuolet voivat 2 kohdan mukaan sopia käyttävänsä jotakin muuta yksikköarvoa kuin sitä, jota heidän sopimussuhteensa perustana olevassa oikeudellisessa asiakirjassa käytetään.

Kolmannessa kohdassa pyritään parantamaan euron ja kansallisten rahayksikköjen välistä vaihdettavuutta keskenään tilisiirtojen osalta. Siinä annetaan velalliselle mahdollisuus maksaa velkansa euroyksikkönä tai sopimuksessa määrättynä kansallisena rahayksikkönä. Tässä säännöksessä ilmaistaan myös selkeästi, että eurotilille maksun vastaanottavalla pankilla on oikeus suorittaa tarvittava muunto hyvittääkseen määrän tilille kulloisenakin kansallisena rahayksikkönä, tai päinvastoin, kysymättä maksunsaajan suostumusta. Säännös rajoittuu kotimaassa tapahtuviin euron tai kansallisen rahayksikön määräisiin maksuihin.

Neljännen kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä edistääkseen euroyksikön käyttöä kahdessa erityisessä tapauksessa, vaikka nämä toimenpiteet voivat velvoittaa tiettyjä talouden toimijoita käyttämään euroyksikköä. Ensimmäinen luetelmakohta käsittää julkisen ja yksityisen velan. Tätä säännöstä ei sovelleta muussa kuin arvopapereiden muodossa olevaan velkaan, esimerkiksi pankkitileihin, lainoihin jne. Toinen luetelmakohta käsittää 1 artiklassa määritellyt järjestäytyneet markkinat.

Viidennessä kohdassa esitetään pakottamattomuusperiaatteesta tehtävien poikkeusten luettelon viimeinen kohta. Sanamuoto tukeutuu Madridin Eurooppa-neuvoston hyväksymän viiteskenaarion 12 kohtaan, jonka mukaan "(julkisen sektorin toimintaa koskeva euron käytön yleistymisen) aikataulusta säädetään yhteisön lainsäädännössä siten, että jäsenvaltioille jätetään mahdollisesti jonkin verran liikkumavaraa".

Kuudennessa kohdassa vahvistetaan nettoutusta ym. koskevat säädökset, joiden mukaan euroyksikköä ja kansallisia rahayksikköjä pidetään samana rahayksikkönä.

9 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan, että kansalliset setelit ja metallirahat ovat edelleen laillisia maksuvälineitä siirtymäkauden aikana. Niiden asema laillisina maksuvälineinä rajoittuu siihen alueeseen, jolla ne olivat laillisia maksuvälineitä ennen kolmannen vaiheen alkua. Asema päättyy viimeistään kuusi kuukautta siirtymäkauden päättymisen jälkeen (katso 15 artikla).

10 artikla

Tämä artikla viittaa perustamissopimuksen 105 a artiklan määräyksiin. Sanamuodolla "laskevat liikkeeseen" ei pyritä määrittelemään ennakolta kysymystä siitä, kuka varsinaisesti laskee setelit liikkeeseen (EKP vai kansalliset keskuspankit). Ainoastaan euromääräiset

setelit ovat laillisia maksuvälineitä kaikissa osallistuvissa jäsenvaltioissa, päinvastoin kuin kansalliset setelit.

11 artikla

Tässä artiklassa säädetään metallirahoja koskevista säännöistä. Koska perustamissopimukseen ei sisälly määräyksiä metallirahojen asemasta laillisena maksuvälineenä, tässä artiklassa niille annetaan se. Metallirahojen velasta vapauttavan vaikutuksen rajaksi asetetaan 50 metallirahaa riippumatta kunkin yksikköarvon nimellisarvosta. Artiklaan ei sisälly säännöksiä jäsenvaltioiden oikeudesta laskea liikkeeseen keräily- tai muistorahoja.

12 artikla

Tässä artiklassa säädetään setelien ja metallirahojen suojelemisesta jäljennöksiltä ja väärennöksiltä. Säännöksessä ei aseteta suoranaisia standardeja mutta velvoitetaan jäsenvaltiot varmistamaan riittävät pakotteet. Tämä ei estä yhteisten toimenpiteiden toteuttamista tulevaisuudessa osana unionin ensimmäistä tai toista pilaria.

13 artikla

Tässä artiklassa luetellaan säännökset, joita sovelletaan siirtymäkauden päättymisestä alkaen joko määräaikaisesti tai toistaiseksi.

14 artikla

Siirtymäkauden päätyttyä kansallisia rahayksikköjä ei enää ole. Artiklassa vahvistetaan, että tästä ajankohdasta alkaen siirtymäkauden lopussa voimassa olleissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin rahayksikköihin pidetään viittauksina euroyksikköön. Tämä johtuu 2 ja 3 artiklasta. Artiklassa selvitetään, että konkreettinen "yksikköarvojen uusiminen" laatimalla uudelleen aikaisempiin kansallisiin rahayksikköihin viittaavat oikeudelliset asiakirjat ei ole tarpeen voimassaolon varmistamiseksi. Voi kuitenkin olla muita syitä, joiden vuoksi yksikköarvojen uusiminen on tietyissä tapauksissa suotavaa tai jopa välttämätöntä. Kansallisen lainsäätäjän on virallisesti mukautettava laeissa ym. esiintyvät viittaukset kansallisiin rahayksikköihin kohtuullisen ajan kuluessa.

Siirtymäkauden jälkeen viittaukset aikaisempiin kansallisiin rahayksikköihin eivät ole enää päteviä tehtäessä sopimuksia ym., koska uuden sopimuksen viittaus aikaisempaan kansalliseen rahayksikköön olisi viittaus termiin, jota ei tunneta rahalainsäädännössä.

15 artikla

Tällä artiklalla pyritään helpottamaan vanhojen setelien ja metallirahojen vaihtamista uusiin siirtymäkauden päättyessä. Kansalliset setelit ja metallirahat saavat olla käytössä laillisina maksuvälineinä enintään kuuden kuukauden ajan siirtymäkauden päättymisen jälkeen. Joustavuuden vuoksi jäsenvaltiot voivat lyhentää tätä määräaikaa sen mukaan, kuinka nopeasti siirtyminen voidaan saattaa päätökseen kunkin jäsenvaltion alueella.

16 artikla

Tässä artiklassa jäsenvaltioille annetaan valtuudet päättää, kuinka kauan siirtymäkauden jälkeen ne edelleen hyväksyvät liikkeelle laskemansa kansallisen rahayksikön määräiset setelit ja metallirahat. Nämä määräajat voivat vaihdella kansallisten määräysten ja käytäntöjen mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat päättää hyväksyä kansallisen rahayksikön määräiset setelit ja metallirahat toistaiseksi.

Ehdotus:

Neuvoston asetus eräistä euron käyttöönottoon liittyvistä säännöksistä

(KOMISSION ESITTÄMÄ)

Ehdotus:

Neuvoston asetus eräistä euron käyttöönottoon liittyvistä säännöksistä

96/0249 (CNS)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon,

sekä katsoo, että

(1) Eurooppa-neuvosto on Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessaan vahvistanut, että talous- ja rahaliiton kolmas vaihe alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 perustamissopimuksen 109 j artiklan 4 kohdan mukaisesti; perustamissopimuksen 109 k artiklan mukaisesti euron yhteisenä rahana käyttöön ottavat jäsenvaltiot ovat jäsenvaltioita, joita ei koske poikkeus,

(2) lisäksi päätetään, että Euroopan yhteisen rahan nimi on "euro"; perustamissopimuksessa Euroopan rahayksiköstä käytetyn yleisen ecu-nimen asemesta käytetään euro-nimeä; euro on niissä jäsenvaltioissa, joita ei koske poikkeus, valuutta, joka jaetaan sataan alayksikköön, jonka nimi on "sentti",

(3) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen mukaan on annettava euron käyttöä koskevan oikeudellisen perustan määrittelemisestä asetus heti kun tiedetään jäsenvaltiot, joita ei koske poikkeus; toimiessaan perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti kolmannen vaiheen alkamispäivänä neuvosto kiinnittää peruuttamattomat muuntokurssit,

(4) yhteismarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja yhteiseen rahaan siirtymisen kannalta on tarpeen taata kaikkien jäsenvaltioiden markkinoiden toimijoille eräitä euron käyttöönottoon liittyviä säännöksiä koskeva oikeusvarmuus hyvissä ajoin ennen siirtymistä kolmanteen vaiheeseen,

(5) 109 l artiklan 4 kohdan kolmatta virkettä, jonka mukaan neuvosto voi niiden jäsenvaltioiden yksimielisyydellä, joita ei koske poikkeus, toteuttaa muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa yhteinen raha nopeasti käyttöön, voidaan käyttää oikeudellisena perustana vasta sitten kun on päätetty 109 j artiklan 4 kohdan mukaisesti, mitkä jäsenvaltiot täyttävät yhteisen rahan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset; sen vuoksi on tarpeen

käyttää 235 artiklaa sellaisten säännösten perustana, joiden osalta oikeusvarmuuden aikaansaaminen on erityisen kiireellistä,

(6) perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettua ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94[1] määriteltyä ecua ei enää määritellä valuuttaosuuksista koostuvana korina 1 päivästä tammikuuta 1999 ja eurosta tulee itsenäinen valuutta; muuntokurssien vahvistamista koskeva neuvoston päätös ei sinänsä muuta ecun ulkoista arvoa; yhtä ecua, joka on valuuttaosuuksista koostuva korivaluutta, vastaa yksi euro; näin ollen neuvoston asetus (EY) N:o 3320/94 on vanhentunut ja se on kumottava; yksityisoikeuden alaan kuuluvissa oikeussuhteissa oletetaan, että osapuolet ovat oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvillä ecu-viittauksilla halunneet viitata perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94 määriteltyyn ecuun; jatkuvuutta koskevat säännökset voivat täyttää markkinoille tarkoitettua oikeusvarmuutta koskevan tavoitteensa vain, jos ne tulevat voimaan mahdollisimman pian,

(7) yleisesti hyväksytyn oikeusperiaatteen mukaan uuden valuutan käyttöön ottaminen ei vaikuta oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuteen; sopimusvapauden periaatetta on noudatettava; oikeusvarmuuden edistämiseksi on tarkoituksenmukaista vahvistaa, että oikeudellisten asiakirjojen ja varsinkin sopimusten jatkuvuuden periaatetta sovelletaan aikaisempien kansallisten rahayksikköjen ja euron sekä perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitetun ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94 määritellyn ecun ja euron välillä; tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että kiinteäkorkoisten asiakirjojen osalta euron käyttöön ottaminen ei muuta velallisen maksettavana olevaa nimelliskorkoa,

(8) lisäksi jatkuvuusperiaatteen selkeä vahvistaminen myötävaikuttaa sopimussuhteiden jatkuvuuden tunnustamiseen kolmansien maiden lainkäyttövallan alueella,

(9) oikeudellisen asiakirjojen määritelmään käytettyyn termiin sisältyvät muun muassa kirjalliset ja suulliset, hiljaisesti hyväksytyt ja muut konkludenttiset sopimukset,

(10) toimiessaan perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti neuvosto määrittelee euron muuntokurssit kunkin sellaisen jäsenvaltion kansallisena rahayksikkönä, jota ei koske poikkeus; näitä muuntokursseja olisi käytettävä kaikissa euron ja kansallisten rahayksikköjen välisissä tai kansallisten rahayksikköjen välisissä muunnoissa; kansallisten rahayksikköjen välisissä muunnoissa olisi käytettävä sitovaa laskumenetelmää,

(11) euron käyttöön ottaminen edellyttää rahamäärien pyöristämistä; pyöristyssäännöistä on päätettävä ajoissa, jotta talous- ja rahaliiton valmisteluihin jää riittävästi aikaa ja jotta siirtyminen siihen tapahtuu vaikeuksitta,

---

[1] Ecun määritelmää koskevan voimassa olevan yhteisön lainsäädännön yhtenäistämisestä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaantulon jälkeen 22 päivänä joulukuuta 1994 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 3320/94 (EYVL N:o L 350, 31.12.1994)

(12) jotta muuntaminen voitaisiin suorittaa mahdollisimman täsmällisesti, muuntokurssit olisi määriteltävä kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella, kuusinumeroinen kurssi tarkoittaa kurssia, jossa, vasemmalta lukien ja alkaen ensimmäisestä numerosta, joka on muu kuin nolla, on kuusi numeroa, ja

(13) perustamissopimuksen 109 f artiklan 6 kohdan mukaisesti on kuultava Euroopan rahapoliittista instituuttia kaikissa sen toimivallan alueelle kuuluvissa yhteisön säädösehdotuksissa,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tässä asetuksessa:

- 'oikeudellisilla asiakirjoilla' tarkoitetaan säädöksiä, hallinnollisia määräyksiä, lainkäyttöpäätöksiä, sopimuksia, yksipuolisia oikeustoimia, muita maksuvälineitä kuin seteleitä ja metallirahoja sekä muita asiakirjoja, joilla on oikeusvaikutus,

- 'muuntokursseilla' tarkoitetaan peruuttamattomasti kiinnitettyjä muuntokursseja, jotka neuvosto on vahvistanut perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti,

- 'kansallisilla rahayksiköillä' tarkoitetaan niiden jäsenvaltioiden rahayksikköjä, joita ei koske poikkeus, siten kuin kyseiset yksiköt on määritelty niiden rahalainsäädännössä kolmannen vaiheen alkua edeltävänä päivänä,

- 'euroyksiköllä' tarkoitetaan yhteistä rahayksikköä, jonka jäsenvaltiot, joita ei koske poikkeus, ovat ottaneet käyttöön 1 päivänä tammikuuta 1999,

2 artikla

(1) Oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvät viittaukset perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94 määriteltyyn ecuun korvataan 1 päivästä tammikuuta 1999 viittauksella euroon siten, että yksi ecu vastaa yhtä euroa. Jos oikeudellisessa asiakirjassa viitataan ecuun ilman kyseistä määritelmää, siinä oletetaan viitattavan perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94 määriteltyyn ecuun.

(2) Kumotaan neuvoston asetus (EY) N:o 3320/94 1 päivästä tammikuuta 1999.

3 artikla

Euron käyttöön ottaminen ei muuta mitään oikeudellisen asiakirjan ehtoja eikä vapauta minkään oikeudellisen asiakirjan mukaisesta suoritusvastuusta eikä anna osapuolelle oikeutta oikeudellisen asiakirjan yksipuoliseen muuttamiseen tai irtisanomiseen. Tätä säännöstä sovelletaan, jolleivät osapuolet ole sopineet muusta.

4 artikla

(1) Muuntokurssit kiinnitetään yhtenä eurona, joka ilmaistaan kunkin sellaisen jäsenvaltion kansallisena rahayksikkönä, jota ei koske poikkeus. Muuntokurssit kiinnitetään kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella.

(2) Muuntokursseja ei pyöristetä eikä lyhennetä muunnettaessa.

(3) Muuntokursseja käytetään muunnettaessa euroyksikköjä kansallisiksi rahayksiköiksi tai kansallisia rahayksikköjä euroyksiköiksi. Muuntokursseista johdettuja käänteisiä kursseja ei käytetä.

(4) Muunnettaessa jonkin kansallisen rahayksikön määräisiä rahamääriä toisen kansallisen rahayksikön määräisiksi rahamäärä muunnetaan ensin euroyksikkönä ilmaistuksi rahamääräksi, joka pyöristetään vähintään kolmen desimaalin tarkkuudella ja joka sitten muunnetaan toisen kansallisen rahayksikön määräiseksi.

5 artikla

Rahamäärät, jotka maksetaan tai tilitetään 4 artiklan mukaisen euroyksiköksi muuntamisen jälkeisen pyöristämisen yhteydessä, pyöristetään ylös- tai alaspäin lähimpään senttiin. Kansalliseksi rahayksiköksi muunnetut rahamäärät pyöristetään ylös- tai alaspäin lähimpään alayksikköön tai, jos alayksikköä ei ole, lähimpään yksikköön, taikka kansallisen käytännön mukaisesti kansallisen rahayksikön alayksikön tai yksikön kerrannaiseen tai murto-osaan. Jos muuntokurssin soveltamisen tulos on täsmälleen yksikköjen keskivälissä, määrä pyöristetään ylöspäin.

6 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Ehdotus:

Neuvoston asetus euron käyttöön ottamisesta

(KOMISSION ESITTÄMÄ)

Ehdotus:

Neuvoston asetus euron käyttöön ottamisesta 96/0250 (CNS)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo, että

(1) tässä asetuksessa määritellään euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden rahalainsäädäntö; sopimussuhteiden jatkuvuutta, oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvien ecuun tehtävien viittausten korvaamista euroon tehtävillä viittauksilla sekä pyöristystä koskevat säännökset sisältyvät jo neuvoston asetukseen [...]; tarvittaessa on harkittava muita oikeuden aloja koskevia toimenpiteitä kuten kaksoishinnoittelua ja muuntopalkkioita,

(2) Eurooppa-neuvosto päätti Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessa, että Euroopan yhteisen rahan nimi on "euro"; perustamissopimuksessa Euroopan rahayksiköstä käytetyn yleisen ecu-nimen asemesta käytetään euro-nimeä; euro on niissä jäsenvaltioissa, joita ei koske poikkeus, rahayksikkö, joka jaetaan sataan alayksikköön, jonka nimi on "sentti"; sentti-nimen määritelmä ei estä nimen yleisessä kielenkäytössä esiintyvien muotojen käyttöä jäsenvaltioissa,

(3) toimiessaan perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen mukaisesti neuvosto toteuttaa muuntokurssien kiinnittämistä lukuun ottamatta muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa euro nopeasti käyttöön,

(4) aina kun jäsenvaltiosta tulee perustamissopimuksen 109 k artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltio, jota ei koske poikkeus, neuvosto toteuttaa perustamissopimuksen 109 l artiklan 5 kohdan mukaisesti muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa euro nopeasti käyttöön kyseisen jäsenvaltion ainoana rahayksikkönä,

(5) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan mukaisesti neuvosto kiinnittää kolmannen vaiheen alkamispäivänä muuntokurssit, joihin osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksiköt kiinnitetään peruuttamattomasti ja joiden mukaisesti euro korvaa kyseiset rahayksiköt,

(6) säädöksiä tulkittaessa on otettava huomioon, että euroyksikön ja kansallisten rahayksikköjen välillä tai kyseisten kansallisten rahayksikköjen välillä ei ole valuuttakurssiriskiä,

(7) määriteltäessä oikeudellisia asiakirjoja termillä 'sopimus' tarkoitetaan muun muassa kirjallisia ja suullisia sopimuksia, hiljaisesti hyväksyttyjä ja muita konkludenttisia sopimuksia,

(8) jotta siirtyminen euroon siihen tapahtuisi vaikeuksitta, tarvitaan siirtymäkausi osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksikköjen eurolla korvaamisen ja eurosetelien ja -metallirahojen käyttöönoton välillä; tämän kauden aikana kansalliset rahayksiköt määritellään euron alayksiköiksi; siten vahvistetaan euroyksikön ja kansallisten rahayksikköjen välinen oikeudellinen vastaavuus,

(9) euro on Euroopan keskuspankin (EKP) ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankkien laskentayksikkö; tämä ei estä kansallisia keskuspankkeja pitämästä kansallisen rahayksikön määräistä kirjanpitoa siirtymäkauden aikana, erityisesti henkilöstönsä ja julkishallinnon osalta,

(10) siirtymäkauden aikana laaditut euroyksikön tai kansallisen rahayksikön määräiset oikeudelliset asiakirjat ovat päteviä; jollei toisin ole sovittu, talouden toimijoiden on otettava huomioon oikeudellisessa asiakirjassa käytetty yksikköarvo kaikkien kyseisen oikeudellisen asiakirjan mukaisesti suoritettavien toimien yhteydessä; tätä yleissääntöä koskevia poikkeuksia tarvitaan maksujärjestelmien joustavan toiminnan varmistamiseksi; jotta tarvittaessa voidaan määritellä maksamaton velka uudelleen euroyksikkönä ja muuttaa järjestäytyneiden markkinoiden toimintamenettelyjen laskentayksikkö, jäsenvaltioiden on voitava toteuttaa tarkoituksenmukaiset toimenpiteet,

(11) julkisen sektorin kanssa tehtävissä liiketoimissa osallistuvat jäsenvaltiot voivat sallia euroyksikön käytön, mutta sen käyttöön voidaan velvoittaa ainoastaan yhteisön lainsäädännön perusteella,

(12) perustamissopimuksen 105 a artiklan mukaisesti neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä kaikkien metallirahojen yksikköarvojen ja teknisten eritelmien yhdenmukaistamiseksi,

(13) setelit ja metallirahat tarvitsevat riittävän suojan väärennöksiltä,

(14) kansallisten rahayksikköjen määräiset setelit ja metallirahat menettävät asemansa laillisina maksuvälineinä viimeistään kuusi kuukautta siirtymäkauden päättymisen jälkeen; käytännön syistä voi olla tarkoituksenmukaista ottaa eurosetelit ja -metallirahat käyttöön jo hieman ennen siirtymäkauden päättymistä, ja

(15) siirtymäkauden päättymisestä alkaen oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin rahayksikköihin on pidettävä viittauksina euroyksikköön kulloisenkin muuntokurssin mukaisesti; sen vuoksi olemassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvien yksikköarvojen konkreettinen uusiminen ei ole tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi; neuvoston asetuksessa [...] määriteltyjä pyöristyssääntöjä sovelletaan myös siirtymäkauden päättyessä tai siirtymäkauden jälkeen tehtyihin muuntoihin; selvyyden vuoksi voi olla suotavaa suorittaa konkreettinen yksikköarvojen uusiminen niin pian kuin on

tarkoituksenmukaista; siirtymäkauden päättymisestä alkaen aikaisempia kansallisia rahayksikköjä ei voi enää käyttää sitovasti laadittaessa uusia oikeudellisia asiakirjoja,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I osa

MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Tässä asetuksessa:

- 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' tarkoitetaan (maat A, B, ...)

- 'oikeudellisilla asiakirjoilla' tarkoitetaan säädöksiä, hallinnollisia määräyksiä, lainkäyttöpäätöksiä, sopimuksia, yksipuolisia oikeustoimia, muita maksuvälineitä kuin seteleitä ja metallirahoja sekä muita asiakirjoja, joilla on oikeusvaikutus,

- 'muuntokursseilla' tarkoitetaan peruuttamattomasti kiinnitettyjä muuntokursseja, jotka neuvosto on vahvistanut perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti,

- 'euroyksiköllä' tarkoitetaan 2 artiklan toisessa virkkeessä määriteltyä rahayksikköä,

- 'kansallisilla rahayksiköillä' tarkoitetaan osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksikköjä siten kuin kyseiset yksiköt on määritelty niiden rahalainsäädännössä kolmannen vaiheen alkua edeltävänä päivänä,

- 'siirtymäkaudella' tarkoitetaan ajanjaksoa, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 ja päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2001,

- 'järjestäytyneillä markkinoilla' tarkoitetaan sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla annetun direktiivin 93/22/ETY[2] liitteen B osassa lueteltujen välineiden säännöllistä vaihtamista, maksamista ja toimittamista koskevia markkinoita, ja siihen sisältyvät maksuvälineiden säännöllistä vaihtamista, maksamista ja toimittamista koskevat järjestelmät.

---

1 Sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/22/ETY (EYVL N:o L 141, 11.6.1993, s. 27)

II osa

OSALLISTUVIEN JÄSENVALTIOIDEN RAHAYKSIKKÖJEN KORVAAMINEN EUROLLA

2 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden yhteinen raha on euro. Rahayksikkö on yksi euro. Yksi euro jakautuu sataan senttiin.

3 artikla

Euro korvaa osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksiköt muuntokurssien mukaisesti.

4 artikla

Euro on Euroopan keskuspankin (EKP) ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankkien laskentayksikkö.

III osa

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

5 artikla

Siirtymäkauden aikana sovelletaan 6, 7, 8 ja 9 artiklaa.

6 artikla

(1) Euro jaetaan kansallisiin rahayksikköihin muuntokurssien mukaisesti. Sen kaikki alajaottelut säilytetään. Jollei tämän asetuksen säädöksistä muuta johdu, sovelletaan edelleen osallistuvien jäsenvaltioiden rahalainsäädäntöä.

(2) Jos oikeudellisessa asiakirjassa viitataan kansalliseen rahayksikköön, tämä viittaus on yhtä pätevä kuin viittaus euroyksikköön.

7 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksikköjen korvaaminen eurolla ei muuta korvaamispäivänä olemassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa käytettyä yksikköarvoa.

8 artikla

(1) Toimet, jotka suoritetaan kansallisen rahayksikön käyttöön velvoittavien oikeudellisten asiakirjojen mukaisesti, suoritetaan kansallisen rahayksikön määräisinä. Toimet, jotka suoritetaan euroyksikön käyttöön velvoittavien oikeudellisten asiakirjojen mukaisesti, suoritetaan kyseisen rahayksikön määräisinä.

(2) 1 kohdan säännöksiä sovelletaan, jolleivät osapuolet ole sopineet muusta.

(3) Huolimatta 1 kohdan säännöksistä velallinen voi maksaa minkä tahansa euroyksikön tai osallistuvan jäsenvaltion kansallisen rahayksikön määräisen ja kyseisessä jäsenvaltiossa maksettavan määrän hyvittämällä sen velkojan tilille joko euroyksikkönä tai kansallisena rahayksikkönä. Määrä voidaan hyvittää velkojan tilille hänen tilinsä yksikköarvon määräisenä, jolloin mahdollinen muuntaminen suoritetaan muuntokurssien mukaisesti.

(4) Huolimatta 1 kohdan säännöksistä jokainen osallistuva jäsenvaltio voi toteuttaa toimenpiteitä, jotka voivat olla tarpeen

- muutettaessa kansallisten rahayksikköjen määräisten maksamattomien velkojen yksikköarvot euroksi; tätä säännöstä sovelletaan obligaatioihin ja arvopaperistettuun velkaan,

- annettaessa järjestäytyneiden markkinoiden muuttaa toimintamenettelyjensä laskentayksikkö kansallisesta rahayksiköstä euroyksiköksi.

(5) Osallistuvat jäsenvaltiot voivat antaa muita kuin 4 kohdassa mainittuja euroyksikön käyttöä koskevia määräyksiä ainoastaan yhteisön lainsäädännössä säädetyn aikataulun mukaisesti.

(6) Nettoutuksen, vastakuittauksen ja vaikutuksiltaan samanlaisia toimia sallivia tai määrääviä kansallisia säädöksiä sovelletaan rahavelvoitteisiin riippumatta niiden yksikköarvosta, jos kyseinen yksikköarvo on euron tai kansallisen rahayksikön määräinen, jolloin mahdollinen muuntaminen suoritetaan muuntokurssien mukaisesti.

9 artikla

Kansallisen rahayksikön määräiset setelit ja metallirahat säilyttävät asemansa laillisena maksuvälineenä kolmatta vaihetta edeltävänä päivänä voimassa olleiden aluerajojen sisällä.

IV osa

EUROMÄÄRÄISET SETELIT JA METALLIRAHAT

10 artikla

EKP ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankit laskevat liikkeeseen euromääräiset setelit viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2002. Huolimatta 15 artiklasta nämä setelit ovat ainoita seteleitä, joilla on laillisen maksuvälineen asema kaikissa kyseisissä jäsenvaltioissa.

11 artikla

Osallistuvat jäsenvaltiot laskevat liikkeelle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2002 euron ja sentin määräisiä metallirahoja noudattaen yksikköarvoja ja teknisiä eritelmiä, jotka neuvosto voi vahvistaa perustamissopimuksen 105 a artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisesti. Huolimatta 15 artiklasta nämä metallirahat ovat ainoita metallirahoja, joilla on laillisen maksuvälineen asema kaikissa kyseisissä jäsenvaltioissa. Lukuun ottamatta liikkeeseen laskevaa viranomaista ja liikkeeseen laskevan jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä erityisesti nimettyjä henkilöitä kenelläkään ei ole velvollisuutta hyväksyä enempää kuin 50 metallirahaa yksittäisenä maksusuorituksena.

12 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden on varmistettava riittävät jäljennösten ja väärennösten vastaiset pakotteet.

V osa

LOPPUMÄÄRÄYKSET

13 artikla

Siirtymäkauden päättymisestä alkaen sovelletaan 14, 15 ja 16 artiklaa.

14 artikla

Siirtymäkauden lopussa voimassa olleissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin rahayksikköihin pidetään viittauksina euroyksikköön kulloistenkin muuntokurssien ja neuvoston asetuksessa [...] säädettyjen pyöristyssääntöjen mukaisesti.

15 artikla

Edellä 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kansallisen rahayksikön määräiset setelit ja metallirahat ovat laillisia maksuvälineitä kyseisten aluerajojen sisällä enintään kuuden kuukauden ajan siirtymäkauden päättymisen jälkeen; tätä määräaikaa voidaan lyhentää kansallisella lainsäädännöllä.

16 artikla

Setelien ja metallirahojen liikkeeseen laskijat hyväksyvät edelleen liikkeeseen laskemansa setelit ja metallirahat euroa vastaan muuntokurssin mukaisesti noudattaen osallistuvan jäsenvaltion lakeja ja käytäntöjä.

VI osa

VOIMAANTULO

17 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Rahoitusta koskeva liite

Nämä ehdotukset eivät vaikuta Euroopan yhteisön talousarvioon.

Pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva liite

Nämä kaksi asetusluonnosta vaikuttavat välittömästi kaikkiin kansalaisiin ja talouden kaikkiin osa-alueisiin. Niillä on merkitystä varsinkin pankkitoiminnalle ja jakelualoille, joilla kansalaiset kohtaavat muutosten välittömät kaupalliset vaikutukset.

Uuteen tilanteeseen mukautumisen vaikutukset vaihtelevat yrityskohtaisesti. Pienet ja keskisuuret yritykset saattavat todeta mukautumisen kustannusten olevan suhteellisesti korkeammat, jos siirtymistä ei suunnitella riittävän ajoissa. Komissio työskentelee läheisesti näiden alojen kanssa voidakseen tunnistaa mahdolliset ongelmat täsmällisemmin.

ISSN 1024-4492

KOM(96) 499 lopullinen

ASIAKIRJAT

FI 09 10 01

Luettelonumero : CB-CO-96-524-FI-C

ISBN 92-78-10383-7

Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

L-2985 Luxemburg

29